

MILJØTEKNIKK TERRATEAM AS
Postboks 167
8601 Mo i Rana

Oslo, 11. januar 2024

Deres ref.:
Jens Rønning

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2022/830
2023.0573.miljodir

Saksbehandler:
Arnstein Flatlandsmo

Endelig rapport etter tilsyn 8. - 9. november 2023

Denne rapporten omhandler forhold som ble avdekket under tilsyn hos MILJØTEKNIKK TERRATEAM AS (virksomhetsnummer: 972105821). Rapporten er endret etter innspill fra virksomheten, datert 3. januar 2024. I tabellen i avvik 2 er mg endret til ug.

Rapporten består av følgende deler:

- Del 1: Resultatet av tilsynet
- Del 2: Miljødirektoratets vurdering og begrunnelse
- Del 3: Informasjon om tilsynet
- Del 4: Annen informasjon

Del 1: Resultatet av tilsynet

Denne delen gir en oversikt over resultatet av tilsynet og hva dere må gjøre til gitte frister. Nærmere beskrivelse er gitt i [del 2](#).

Miljødirektoratet avdekket avvik som dere må rette snarest

Miljødirektoratet avdekket følgende avvik under tilsynet:

- Avvik 1: Virksomhetens internkontroll har flere mangler
- Avvik 2: Virksomheten har hatt ulovlige utslipp av kadmium, kobber og bly fra sivevann i 2023
- Avvik 3: Virksomheten har deponert avfall med for høyt utlekkingspotensiale av molybden

Miljødirektoratet ser alvorlig på avvik 2 og 3.

Avvik er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

MILJØTEKNIKK TERRATEAM AS må snarest rette opp avvik. Dere må sende Miljødirektoratet en skriftlig tilbakemelding som viser hvordan avvik er rettet innen 31. januar 2024.

Miljødirektoratet påpeker anmerkninger

Vi har følgende anmerkninger:

- Anmerkning 1: Virksomheten kan sikre at krav fra eksterne oppdateres i måleprogrammet

Anmerkning er et forhold som vi mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Dere må betale gebyr

MILJØTEKNIKK TERRATEAM AS må betale et gebyr på 56 100 kr for tilsynet.

Vi ber om tilbakemelding fra dere på epost

Vi ber om at dere sender all skriftlig tilbakemelding til post@miljodir.no ved Arnstein Flatlandsmo. Merk svaret med saksnummer 2022/830 og tilsynsnummer 2023.0573.miljodir.

Del 2: Miljødirektoratets vurdering og begrunnelse

Avvik 1: Virksomhetens internkontroll har flere mangler

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Forskrift om systematisk helse-, miljø-, og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5 andre ledd nr. 6 Risiko
- Forskrift om systematisk helse-, miljø-, og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5 andre ledd nr. 7 Avvikshåndtering
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Miljøteknikk Terrateam, sist endret 7. februar 2020, pkt. 4.3. Avfallstyper og utforming av deponiet
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften), § 9-11 Mottak av avfall

Beskrivelse av krav

Ifølge internkontrollforskriften § 5 annet ledd, pkt. 6 skal virksomheten kartlegge farer og problemer og på denne bakgrunn vurdere risiko, samt utarbeide tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene. Andre ledd pkt. 7 stiller krav om at virksomheten skal iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen.

Punkt 4.3 i tillatelsen setter krav til hvilke avfallstyper som kan deponeres, og hvordan de kan deponeres. I henhold til avfallsforskriften § 9-11 skal avfallets sammensetning og utlekkingspotensiale være kjent før deponering.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Generelt

Et velfungerende internkontrollsystem sikrer at lover og forskrifter følges, og det kan gi god kvalitet og øke effektiviteten i arbeidet. Miljøteknikk Terrateam er en relativt liten organisasjon, og er avhengig av at alle funksjoner fungerer godt. Under tilsynet kom det frem at Miljøteknikk Terrateam på flere områder har flere mangler i internkontrollen. Det er viktig at virksomheten ser på hele sitt system, ikke bare de punktene som er listet opp nedenfor.

Risikovurdering

Miljøteknikk Terrateam mangler rutine for utarbeidelse og oppdatering av risikovurdering(er). Det er ikke tilordnet ansvar og tidsfrister for eventuelle risikoreduserende tiltak. Virksomheten har utarbeidet flere risikovurderinger som omfatter ulike deler av ytre miljø, men det er vanskelig å se hvilke tiltak som er utført.

Mottakskontroll farlig avfall

Virksomheten har endret måten de gjør mottakskontroll av flytende avfall som kommer på tankbiler. Fra en leverandør skal det nå tas prøver fra toppen av tanken for å kontrollere eventuelt oljeinnhold. Rutinen "prøveplan innkommende avfall" er ikke oppdatert i samsvar med den praktiske utførelsen av mottakskontrollen.

Avvikshåndtering

Virksomheten benytter to ulike systemer for håndtering av avvik, Sticos og View. Iht. "Håndtering av avvik og uønskede hendelse" skal View benyttes for registrering av avvik. I samme prosedyre oppgis det at Sticos benyttes for avvik på utlekkingstester og sivevannsanalyser. I prosedyren er det også presisert at det ikke alltid er hensiktsmessig å bruke avvikssystemet, men bare ordne forholdet.

Det er viktig at alle relevante avvik som handler om ytre miljø fanges opp og registreres, slik at Miljøteknikk Terrateam sikrer at de har oversikt over både konkrete utslipp og tilløp til hendelser. Registrering av avvik sikrer god læringsverdi, og gir øg mulighet for å forhindre at liknende hendelser gjentas.

Miljøteknikk Terrateam kan sikre at rutinen for avvikshåndtering er tydelig, og at den følges opp på en slik måte at alt som skal registreres, faktisk blir registrert.

Diffuse utslipp

Virksomheten har et hjulvaskeanlegg ved gruven hovedåpning. Denne vasker kjøretøyenes dekk på veg ut av gruven for å forhindre at slam fra veidekket inne i gruven blir dratt med til utearealene. Under tilsynet ble det observert at gruven andre åpning ikke har et lignende vaskesystem. Virksomheten opplyser at denne åpningen blir brukt, men ikke i like stor grad som hovedåpningen.

Under tilsynet kom det frem at det i mai 2023 ble tatt veidekkeprøver fra utearealet på fire ulike steder. En vesentlig andel av prøvene viser svært høye konsentrasjoner av flere tungmetaller. Videre har virksomheten fire sandfangkummer for rensing av overflatevann fra utearealet. Virksomheten opplyser at disse blir prøvetatt og analysert for tungmetaller, olje og pH årlig. Det

finnes imidlertid ingen skriftlig rutine for tømning av sandfangkummene. Virksomheten har derfor manglende håndtering av overflatevann slik at det kan medføre skade eller ulempe for miljøet.

Oljeutskiller

Miljøteknikk Terrateam installerte i 2022 en oljeutskiller for rensing av oljeholdig vann fra verksted. Oljeutskiller krever jevnlig vedlikehold, men det foreligger ingen rutiner for dette hos Miljøteknikk Terrateam. Et eksternt firma gjennomførte nylig prøvetaking og service av oljeutskilleren, men det foreligger ingen drifts- og serviceavtale. Miljøteknikk Terrateam opplyste under tilsynet at det eksterne firmaet skal ha jevnlig oppsyn og vedlikehold av oljeutskilleren, og at det skal inngås en avtale om dette.

Virksomheten opplyste at det brukes oljeløselig såpe til vask av utstyr i verkstedhallen, og at dette vaskevannet føres gjennom oljeutskilleren. På bakgrunn av manglende rutine for vedlikehold og oljeløselige stoffer i oljeutskilleren kan ikke virksomheten sikre at oljeholdig avløpsvann renses tilfredsstillende eller at det er tilrettelagt for representative prøver.

Avvik 2: Virksomheten har hatt ulovlige utslipp av kadmium, kobber og bly fra sigevann i 2023

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Miljøteknikk Terrateam, sist endret 7. februar 2020, pkt. 5.1 *Utslippsbegrensninger*

Beskrivelse av krav

Punkt 5.1 i tillatelsen angir utslippsbegrensninger av blant annet kobber, bly og kadmium i sigevann fra gruveanlegget. Det er krav til både konsentrasjon og mengde.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Miljøteknikk Terrateam har installert et nytt renseanlegg for sigevannet. Etter en del innkjøringsproblemer fungerer anlegget bedre, men Miljøteknikk Terrateam opplyste at det foreløpig ikke er egnet til å fjerne alle typer forurensning fra sigevannet. Miljøteknikk Terrateam ønsker å videreutvikle anlegget for å sikre at sigevannet renses i samsvar med krav.

Miljøteknikk Terrateam har hatt følgende ulovlige utslipp så langt i år:

Komponent	Grense (ug/l)	Antall målinger	Antall overskridelser	Overskridelser (ug/l)
Kadmium	25	8	7	27,3 – 62,9
Kobber	50	8	2	67,7 – 75,6
Bly	50	8	2	53 – 58,4

Miljødirektoratet anser avviket som alvorlig da det er gjentakende fra forrige tilsyn.

Avvik 3: Virksomheten har deponert avfall med for høyt utlekkingspotensiale av molybden

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Miljøteknikk Terrateam, sist endret 7. februar 2020, *pkt. 4.4 stedsspesifikke mottakskriterier*

Beskrivelse av krav

Punkt 4.4 i tillatelsen angir en rekke stedsspesifikke mottakskriterier som er fastsatt for deponiet. Kriteriene angir blant annet at oppgitte grenseverdier for maksimalt tillatt utlekkingspotensial for de deponerte avfallsmassene ikke kan overskrides.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Virksomheten gjennomfører ristetester av prøver av avfallet etter en herdeperiode på 1 måned. Batchene med avfallet deponeres kontinuerlig i gruva. Dette medfører at på det tidspunktet prøvene blir analysert er den aktuelle batchen allerede deponert og utilgjengelig. Selv om avfallet kan ha for stort utlekkingspotensial, vil det ikke være mulig å fjerne det. Dette setter høye krav til mottakskontroll, resept og rutiner for blanding av avfall før herding.

Miljøteknikk Terrateam har fra perioden 27. april – 29. juni registrert 7 overskridelser av kravet til maksimal utlekking av molybden fra de deponerte massene. Virksomheten mistenker at det var en spesiell type avfall fra Italia som førte til problemet. Etter at Miljøteknikk Terrateam sluttet å ta imot dette avfallet har prøvene vært innenfor kravet.

Miljødirektoratet anser avviket som alvorlig da Miljøteknikk Terrateam også tidligere har deponert avfall med for høyt utlekkingspotensial, selv om det har vært andre stoffer enn molybden.

Anmerkning 1: Virksomheten kan sikre at krav fra eksterne oppdateres i måleprogrammet

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

I punkt 2.6 i måleprogrammet har Miljøteknikk Terrateam skrevet at mengde olje i avløpsvannet ikke skal overstige 50 mg/L. I tillatelsen fra Miljødirektoratet er det ikke satt konsentrasjonskrav til olje, men under tilsynet opplyste Miljøteknikk Terrateam at Mo Industripark (MIP) har satt krav til at avløpsvannet som går inn på deres anlegg ikke kan inneholde mer enn 20 mg olje/L. For å sikre at alle krav overholdes kan måleprogrammet med fordel også inkludere dette kravet.

Vedtak om gebyr

Miljødirektoratet vedtar at MILJØTEKNIKK TERRATEAM AS må betale et gebyr på 56 100 kr for tilsynet. Dette tilsvarer sats 5 for flerdagstilsyn og er gitt på bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk. Vedtaket er gitt med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-8.

Dere vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen.

Miljødirektoratet er pålagt å ta gebyr for tilsyn på forurensningsområdet. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Vi viser til varsel om gebyr 8. november 2023 og til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Dere har rett til å klage

Dere har rett til å klage på vedtaket. Retten til å klage er gitt i forvaltningsloven kap. VI. En klage bør være skriftlig begrunnet og må sendes til Miljødirektoratet innen tre uker etter at dere mottok dette brevet. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsatt ovenfor må betales inn. Dersom vi tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

Del 3: Informasjon om tilsynet

Gjennomføring av tilsynet

Tilsynet er gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Vår hjemmel til å føre tilsyn er forurensningsloven § 48. Rapporten gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av MILJØTEKNIKK TERRATEAM AS sitt miljøarbeid eller miljøstatus.

Tilsynet er en del av Miljødirektoratets risikobaserte tilsyn.

Fra Miljødirektoratet deltok

- Arnstein Flatlandsmo
- Ingrid Gisnås Vardeberg
- Emil Ebbestad Frøberg

Kontaktperson hos MILJØTEKNIKK TERRATEAM AS

- Jens Rønning

Anlegg kontrollert

Følgende anlegg tilhørende MILJØTEKNIKK TERRATEAM AS ble kontrollert under tilsynet:

- Miljøteknikk Terrateam, Rana

Tema kontrollert

Følgende tema ble kontrollert knyttet til Forurensende aktivitet:

- Internkontroll
- Tanklagring
- Produsentansvar avfall
- Utslipp til vann
- Måleprogram

- Behandling av farlig avfall
- Deponi

Regelverk

Tilsynet omfattet følgende regelverk:

- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Miljøteknikk Terrateam, sist endret 7. februar 2020
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø-, og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)

Fremlagt dokumentasjon

Fremlagt dokumentasjon som ble benyttet for å verifisere faktiske forhold under tilsynet:

- Analyse av sigevann 2023
- Rutine for håndtering av avvik og uønskede hendelser
- Handlingsplan 2023
- Prøveplan innkommende avfall
- Referat driftsmøte
- Resultat av utlekkingsstester 2023

Del 4: Annen informasjon

Dere har anledning til å kommentere på rapporten

Dere har anledning til å kommentere på faktiske feil i denne rapporten. Eventuelle kommentarer må sendes Miljødirektoratet innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Rapporten vil være offentlig tilgjengelig

Denne rapporten er tilgjengelig for offentligheten via Miljødirektoratets postjournal på miljodirektoratet.no, i tråd med offentlighetsloven.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Einar Knutsen
seksjonsleder

Arnstein Flatlandsmo
tilsynsleder

Kopi til:

- Statsforvalteren i Nordland